

Тази формула е по-проста отъ [39], като се равнява точно на нейния знаменател. Тя може да се прилага и за случая, когато e_i и $\bar{x}_i$ не съз взаимно независими (гл. горе стр. 264).

Ако, обаче, връзката между реда 0 и останалите редове на система [14] е наистина линейна, и ако във равенство [18] наистина съз включени всичките редове, влияющи върху редът 0, ние можемъ съз право да приемемъ, че e_i и $\bar{x}_i$ съз взаимно независими. Това допущане води къмъ значително упрощаване на формулата за множествения коефициентъ на корелацията $r_{0.1234 \dots n}$.

Ние имаме във този случай $E(e_i \bar{x}_i) = 0$ и съз помощта на формула [35] получаваме

$$E[e_i(x_i^{(0)} - e_i)] = 0$$

и по-нататъкъ:

$$Ee_i x_i^{(0)} = Ee_i^2 = \sigma_e^2.$$

Изразъ [36], следователно, съз обръща във

$$r_{0.1234 \dots n} = \frac{\sigma_0^2 - \sigma_e^2}{\sqrt{\sigma_0^2(\sigma_0^2 + \sigma_e^2 - 2\sigma_e^2)}} = \frac{\sqrt{\sigma_0^2 - \sigma_e^2}}{\sigma_0} \quad [43]$$

Тази формула ни позволява да направимъ две заключения.

Отъ една страна, тя направо може да се представи във видъ

$$r_{0.1234 \dots n} = \sqrt{1 - \frac{\sigma_e^2}{\sigma_0^2}}$$

$$\text{Като означимъ } k_{0.1234 \dots n} = \frac{\sigma_e}{\sigma_0} \quad [44]$$

получаваме теждество, което нъкои теоретици, безъ достатъчно за това основание, приематъ като основа за цълата теория на множествената корелация:

$$r_{0.1234 \dots n}^2 = 1 - k_{0.1234 \dots n}^2 \quad [45]$$

Коефициентътъ $k_{0.1234 \dots n}$ се нарича *априоренъ коефициентъ на алигациите**).

Отъ друга страна, при $E(e_i \bar{x}_i) = 0$, получаваме отъ равенство [35]

$$\sigma_0^2 = \bar{\sigma}^2 + \sigma_e^2 \text{ или } \bar{\sigma}^2 = \sigma_0^2 - \sigma_e^2$$

Формула [43] дава тогава

$$r_{0.1234 \dots n} = \frac{\bar{\sigma}}{\sigma_0} \quad [46]$$

Сравнението на тази формула съз формула [40] ни убеждава във това, че наистина при независимостта на e_i отъ $\bar{x}_i$ априорниятъ множественъ коефициентъ на корелацията се равнява точно на мърката H . Това тръбваше да се очаква.

Полученитъ формули позволяватъ да намъримъ единъ по-простъ изразъ за $r_{0.123 \dots n}$.

* На стр. 135 на „Korrelationsrechnung“ азъ допусахъ $E(e_i x_i^{(0)}) = 0$, вместо $E(e_i \bar{x}_i) = 0$, и получихъ затова малко по-друга формула за връзката между $r_{0.123 \dots n}$ и $k_{0.123 \dots n}$. Ползувамъ се отъ случая, за да поправя тази гръбка, която, впрочемъ, същемъ не се е отразила на другите изводи на работата ми.

Като умножимъ [34] почленно съз $x_i^{(0)}$, съзне преминемъ къмъ математическите очаквания и вземемъ подъ внимание [20] и [36^a], намираме лесно:

$$E x_i^{(0)} \bar{x}_i = \sigma_0^2 (\beta_{01} r_{01} + \beta_{02} r_{02} + \beta_{03} r_{03} + \dots + \beta_{0n} r_{0n})$$

За да получимъ $r_{0.123 \dots n}$, тръбва този изразъ да раздъллимъ на $\sigma_0 \bar{\sigma}$, т. е.

$$r_{0.123 \dots n} = \frac{\sigma_0}{\bar{\sigma}} (\beta_{01} r_{01} + \beta_{02} r_{02} + \beta_{03} r_{03} + \dots + \beta_{0n} r_{0n}).$$

Ние видѣхме преди малко, че при *независимостта* $\bar{x}_i$ отъ e_i

$$\frac{\sigma_0}{\bar{\sigma}} = \frac{1}{r_{0.123 \dots n}}$$

Следователно:

$$r_{0.123 \dots n}^2 = \beta_{01} r_{01} + \beta_{02} r_{02} + \beta_{03} r_{03} + \dots + \beta_{0n} r_{0n} \quad [47]$$

или

$$r_{0.1234 \dots n} = \sqrt{\beta_{01} r_{01} + \beta_{02} r_{02} + \beta_{03} r_{03} + \dots + \beta_{0n} r_{0n}} \quad [48]$$

Формула [48] е интересна, на първо място, съз това, че дългата ѝ част е квадратенъ коренъ отъ числителя на по-общата формула [39]. Формула [47] ни позволява да установимъ съз по-голъмъ ясност какъ множествения коефициентъ на корелацията се съставя отъ коефициентите на отдълните редове отъ система [14] и доколко той се промъня при включване във системата на този или онзи редъ. Watkins нарича произведенията отъ типъ $\beta_{0j} r_{0j}$ „coefficient of net determination“ (кофициентъ на чистото опредѣляне, или „вмѣнение“), а величината $r_{0.123 \dots n}^2$ „coefficient of total de termination“ (кофициентъ на брутното опредѣляне, или „вмѣнение“).

Много интересно е, че въз случаи на корелация между три реда, формули [39], [42] и [48], които иматъ различни степени на общностъ, и които, както видѣхме, не изхождатъ даже отъ едни и същи предпоставки, довеждатъ, все пакъ, до еднакви резултати.

Наистина, за случаи на три реда $X^{(0)}$, $X^{(1)}$, $X^{(2)}$ получаваме отъ формула [39]:

$$r_{0.12} = \frac{\beta_{01} \cdot 2 r_{01} + \beta_{02} \cdot 1 r_{02}}{\sqrt{\beta_{01}^2 \cdot 2 + \beta_{02}^2 \cdot 1 + 2\beta_{01} \cdot 2 \beta_{02} \cdot 1 r_{12}}}$$

отъ формула [42]:

$$H = \sqrt{\beta_{01}^2 \cdot 2 + \beta_{02}^2 \cdot 1 + 2\beta_{01} \cdot 2 \beta_{02} \cdot 1 r_{12}};$$

и, най-сетне, отъ формула [48]

$$r_{0.12} = \sqrt{\beta_{01} \cdot 2 r_{01} + \beta_{02} \cdot 1 r_{02}}$$

Съз помощта на [22] и тритътия формули привеждатъ къмъ единъ и същи изразъ:

$$r_{0.12} = \sqrt{\frac{r_{01}^2 + r_{02}^2 - 2r_{01}r_{02}r_{12}}{1 - r_{12}^2}} \quad [49]$$

Когато броя на редовете въз система [14] е по-голъмъ отъ три, това съвпадане вече нѣма да има място. Все пакъ, изглежда, че и